

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

909

Vragen van het lid **Van Ojik** (GroenLinks) aan de Staatssecretaris van de Justitie en Veiligheid over *de voortgang van de evacuatie van asielzoekers van het Griekse eiland Lesbos* (ingezonden 2 november 2020).

Antwoord van Staatssecretaris **Broekers-Knol** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 24 november 2020)

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht dat het nieuwe tentenkamp Kara Tepe dat door de Griekse autoriteiten is ingericht, qua leefomstandigheden nog verschrikkelijker is dan het afgebrande kamp Moria?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 t/m 5

Klopt het dat mensen zich moeten wassen in de zee bij gebrek aan sanitair? Zo ja, wat betekent dit voor de gezondheid van deze mensen?

Klopt het dat er geen medische zorg beschikbaar is voor de mensen die in het nieuwe tentenkamp verblijven? Zo ja, wat betekent dit voor de gezondheid van deze mensen?

Klopt het dat de tenten bij regenbuien onder water komen te staan? Zo ja, wat betekent dit voor de gezondheid van deze mensen?

Klopt het dat mensen op Lesbos verblijven op met lood vergiftigde grond? Zo ja, wat betekent dit voor de gezondheid van deze mensen?

Antwoord 2 t/m 5

Na de catastrofale reeks branden in Moria hebben de Griekse autoriteiten, in samenwerking met de Europese Commissie, UNHCR en andere organisaties in korte tijd een nieuw opvangkamp gerealiseerd met een capaciteit van 10.000 opvangplaatsen. Hier zijn momenteel circa 7.000 vluchtelingen en migranten ondergebracht. Daarmee is opvang verzekerd voor alle migranten op Lesbos die na de branden hun accommodatie verloren. Het tijdelijke kamp is ruimer en gestructureerder van opzet dan Moria was. Bovendien zetten de Griekse autoriteiten meer in op veiligheid. Zo is er permanent politie

¹ <https://www.ad.nl/buitenland/oxfam-nieuw-migrantenkamp-op-lesbos-erger-dan-moria--a9ad6189/>

aanwezig, waardoor er veel minder incidenten zijn. De voedseldistributie vindt inmiddels twee keer per dag plaats en functioneert naar behoren. De grootste uitdaging is momenteel om het kamp gereed te maken voor de winter. Het kabinet is bekend met het feit dat overige voorzieningen, zoals sanitaire en medische voorzieningen, voornamelijk ondermaats zijn. De regenbuien die de afgelopen tijd hebben plaatsgevonden, verslechteren de situatie van de vluchtelingen en migranten in het opvangkamp. De Griekse autoriteiten hebben geen aanwijzingen gevonden dat de grond onder het nieuwe opvangkamp met lood is vergiftigd.

De Griekse autoriteiten spannen zich in om deze situatie te verbeteren door middel van extra en verbeterde voorzieningen. Hierbij worden de Griekse autoriteiten geholpen door internationale organisaties zoals IOM en UNCHR, en door ngo's.

Nederland ondersteunt de humanitaire respons op Lesbos onder andere via geoordeelde en ongeoordeelde bijdragen aan humanitaire organisaties die actief zijn op Lesbos. In navolging van de branden in Moria schaalde de Rode Kruis- en Rode Halve Maanbeweging (IFRC) de respons op Lesbos op. Nederland droeg eerder dit jaar EUR 500.000 bij aan het regionale noodappeal van IFRC, waarmee ook activiteiten op Lesbos worden gefinancierd. Verder heeft Nederland al snel na de branden in Moria besloten om de activiteiten van UNICEF op Lesbos te ondersteunen met EUR 1 miljoen. Dit geld is onder andere bestemd voor noodopvang, toegang tot onderwijs, beschermingsactiviteiten voor kinderen (waaronder MHPSS), en water- en sanitaire voorzieningen.

Daarnaast werken de Griekse autoriteiten samen met de Europese Commissie aan wederopbouw, verbetering en beheer van de opvang-, asiel- en terugkeerfaciliteiten op Lesbos. In dit kader is een EU taskforce opgericht waaraan ook Lidstaten kunnen deelnemen. Een eerste missie van de EU taskforce heeft plaatsgevonden om de locatie en inrichting van deze faciliteiten te bepalen. Nederland heeft hiervoor een expert vanuit het COA beschikbaar gesteld. De missie krijgt spoedig een vervolg.

Vraag 6

Zijn de Griekse autoriteiten al begonnen met het afbouwproces van Kara Tepe en Pikpa, dat volgens uw brief van 26 oktober voor eind 2020 gebeurd moet zijn?²

Antwoord 6

De Griekse autoriteiten zijn momenteel bezig met het overplaatsen van kwetsbare vluchtelingen en migranten vanuit Lesbos naar het vasteland. Dit betreft ook kwetsbare vluchtelingen en migranten die in Pikpa en Kara Tepe verblijven. Pikpa is inmiddels leeg. Op 30 oktober jl. werden de laatste 74 inwoners overgebracht naar Kara Tepe. Momenteel verblijven nog circa 900 mensen in Kara Tepe. Griekse autoriteiten zijn voornemens om ook Kara Tepe voor het einde van het jaar te sluiten.

Vraag 7

Wat voor opvang is Griekenland voornemens in te richten voor de «niet-kwetsbare personen» die Griekenland niet naar het vasteland wil evacueren? Zal deze opvang voldoen aan Europese normen en waarden?

Antwoord 7

De Griekse autoriteiten en de Europese Commissie zijn bezig met de wederopbouw en verbetering van opvang-, asiel- en terugkeerfaciliteiten op Lesbos. Hier zullen de vluchtelingen en migranten die nu nog op Lesbos aanwezig zijn, worden ondergebracht. Voor deze nieuwe faciliteiten worden de geldende internationale en Europese standaarden gehanteerd. Alle betrokkenen zijn vastberaden om deze standaarden te handhaven. In dit kader voorziet de Europese Commissie ook een Europese rol in het management van de faciliteiten.

² Kamerstuk 19 637, nr. 2668

Vraag 8

Is de door de Europese Commissie aangekondigde taskforce voor het verbeteren van de opvang op de Griekse eilanden inmiddels ingesteld en operationeel? Zo nee, op welke termijn gaat dit gebeuren? Zo ja, welke vorderingen zijn inmiddels door de taskforce geboekt?

Antwoord 8

Zie antwoord vraag 2 t/m 5.

Vraag 9 en 10

Hoeveel kinderen zijn inmiddels vanaf Lesbos geëvacueerd en in Nederland opgevangen?

Op welke termijn verwacht u alle honderd kinderen die Nederland heeft aangegeven te willen opnemen, in Nederland te hebben opgevangen?

Antwoord 9 en 10

Het Nederlandse aanbod betreft 100 personen, waarvan 50 amv en 50 personen in gezinsverband met minderjarigen. Momenteel zijn bijna alle alleenstaande minderjarige vluchtelingen (amv) die verbleven in de hotspots op de Griekse eilanden, waaronder circa 400 amv vanuit Moria, overgebracht naar het Griekse vasteland. Er zijn nog geen amv of gezinnen met minderjarigen vanuit Griekenland naar Nederland overgebracht.

Momenteel zijn de voorbereidingen voor de herplaatsing vanuit Griekenland naar een tiental bereidwillige lidstaten, waaronder Nederland, gaande onder coördinatie van de Europese Commissie. Dit vergt tijd, mede met het oog op zorgvuldigheid en vertragende omstandigheden zoals COVID-19. Alle betrokken partijen werken eraan om de herplaatsing zo snel mogelijk en zo zorgvuldig mogelijk te realiseren.

Ik heb uw Kamer reeds toegezegd hier nader over te informeren.³ Dat zal ik voor de begrotingsbehandeling doen.

Vraag 11

Heeft Nederland ondersteuning en/of middelen aangeboden aan Griekenland voor het evacueren van kinderen vanaf Lesbos? Zo nee, bent u daartoe alsnog bereid?

Antwoord 11

Ik heb naar aanleiding van de branden in Moria meermaals contact gehad met mijn Griekse counterpart en aangeboden Griekenland te ondersteunen waar nodig. Daarbij heb ik aangeboden om 100 kwetsbare personen te herplaatsen naar Nederland. Tevens heb ik gemeld dat de amv die zijn overgeplaatst naar het vasteland intrek konden nemen in de opvang die in het kader van het Grieks-Nederlandse samenwerkingsverband is gerealiseerd. De overplaatsing vanaf Lesbos ligt primair bij de Griekse autoriteiten. Hierbij worden zij ondersteund door de Europese Commissie en internationale organisaties, zoals IOM. Zo heeft de Europese Commissie Griekenland ondersteund met het overplaatsen van circa 400 amv vanuit Lesbos naar het Griekse vasteland. Dit is direct na de branden in Moria binnen 1,5 dag gerealiseerd. Naar opgave van de Griekse autoriteiten zijn hiermee nagenoeg alle amv op Lesbos overgebracht. De Europese lidstaten, waaronder Nederland, hebben geen verzoek gehad van Griekenland om hierbij ondersteuning te bieden.

Vraag 12

Bent u bereid om, gelet op de nu voortdurende humanitaire noodsituatie op Lesbos, meer kinderen inclusief hun ouders in Nederland op te vangen en de mogelijkheid te geven hun asielverzoek te laten behandelen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 12

Op dit moment zie ik geen reden om het aanbod voor de herplaatsing van 100 personen, dat namens het kabinet bij uitzondering is gedaan, te verhogen. Bovendien biedt herplaatsing geen structurele oplossing. Het is

³ Kamerstuk 27 062, nr. 114

zaak dat mensen ter plekke zo snel mogelijk worden voorzien in hun noden en Griekenland zorgt voor de benodigde structurele verbeteringen. Nederland biedt Griekenland hierbij de nodige ondersteuning.

Vraag 13

Kunt u deze vragen beantwoorden voor aanvang van het AO van 11 november a.s. inzake de aanstaande JBZ-raad?

Antwoord 13

Het is mijn streven om deze vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden.